
Stefana Dembego

Dzielnice: Ursynów

Osiedla: Kabaty

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1981

Opis

Stefan Demby (1862-1939) - bibliotekarz, literat, historyk literatury. Pochodził z Łomży, uczył się w Płocku, w stolicy znalazł się w roku 1883, gdzie podjął studia na Wydziale Prawnym Uniwersytetu Warszawskiego. Nie uzyskał jednak żadnego stopnia akademickiego i w 1887 roku rozpoczął pracę urzędnika kancelaryjnego w Dyrekcji Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Dzięki pieniądзом swojej żony założył w 1897 założył księgarnię wydawniczą z siedzibą przy ul. Marszałkowskiej 72. Opublikował tam kilkadziesiąt pozycji, głównie dzieła polskich współczesnych autorów, m.in. H. Sienkiewicza, S. Przybyszewskiego i A. Oppmana. Niestety, przetrwała ona tylko osiem lat. Nie rozstał się wtedy z książkami - zawodowo pracował jako nauczyciel, społecznie zaś działał w Czytelniach Bezpłatnych Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności. W 1907 roku aktywnie włączył się w organizację Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, szczególnie zajmując się jej Instytutem Bibliograficznym, powołując do życia "Przegląd Biblioteczny". Po odzyskaniu przez Polskę Niepodległości krótko był bibliotekarzem w Bibliotece Uniwersyteckiej, po czym podjął pracę w Wydziale Bibliotek Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dochodząc do funkcji naczelnika. Zaczął wówczas gromadzić dary książkowe i finansowe z myślą o stworzeniu Biblioteki Narodowej (powołanej dekretem Prezydenta RP Ignacego Mościckiego z dn. 24 II 1928 roku). Został jej pierwszym dyrektorem (rzeczywistym od momentu otwarcia lokalu odstąpionego przez Szkołę Główną Handlową w budynku przy ul. Rakowieckiej 28 XI 1930 roku a mianowanym cztery lata później) a zorganizowany pod jego kierunkiem Instytut Bibliograficzny wydawał bieżącą bibliografię narodową p.t. Urzędowy Wykaz Druków. Był właścicielem cennego księgozbioru liczącego ponad 5000 woluminów, sam napisał m.in. "Album pisarzy polskich" i monografię "Biblioteka Narodowa". Stworzył bibliografię dzieł H. Sienkiewicza, Z. Glogera i A. Świętochowskiego. Niestety, większość z jego prac została zniszczona podczas II wojny światowej - na początku IX 1939 roku, kilka dni po jego śmierci, mieszkanie w kamienicy przy ul. Chmielnej zostało zniszczone przez niemiecki pocisk a pozostałe prace zostały spalone podczas Powstania Warszawskiego.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kw. 347, rząd VI, miejsce 29.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1981.03.20.
